

Programa docente en créditos ECTS

CAMPUS :	OURENSE
DEPARTAMENTO :	HISTORIA, ARTE E XEOGRAFIA
CENTRO :	FACULTADE DE HISTORIA
TITULACIÓN :	LICENCIADO EN HISTORIA

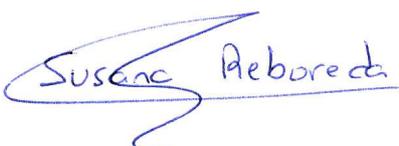
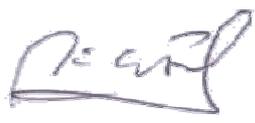
CURSO :	2012-2013 (sen docencia)
---------	--------------------------

INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DAS FONTES EPIGRÁFICAS E NUMISMÁTICAS

Código	102411422	Tipo	Obrigatoria	Curso	4º	Cuadrimestre	1º	Creditos	4,5
--------	-----------	------	-------------	-------	----	--------------	----	----------	-----

Créditos Teoría	03	Créditos Prácticas	0	Grupos Teoría	0	Grupos Prácticas	0
-----------------	----	--------------------	---	---------------	---	------------------	---

Nome profesor/a	Créditos asignados (teoría)	Créditos asignados (prácticas)
Susana Reboreda Morillo	0	0

Profesor/a coordinador	Aprobación Departamento	Aprobación Centro
 Asdo.: Susana Reboreda Morillo	Data Consello: 11-07-12 Asdo.: Montserrat Iglesias Gómez	Data Xunta: 11-7-12 Asdo.: Mª del Carmen Fdez. Contreras

**FICHA DE ASIGNATURAS DA TITULACIÓN DE HISTORIA DA
UNIVERSIDADE DE VIGO PARA GUÍA DOCENTE
EXPERIENCIA PILOTO DE CRÉDITOS EUROPEOS.**

DATOS BÁSICOS DA ASIGNATURA

NOME: INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DAS FONTES EPIGRÁFICAS E NUMISMÁTICAS

CÓDIGO: 102411422

CURSO ACADÉMICO: 4º

TIPO (Troncal/Obrigatoria/Optativa/L.E.): Obrigatoria

DURACIÓN (cuadrim./anual): cuatrimestral

Créditos totais: 4

Créditos teóricos: 3

Créditos prácticos: 1,5

Correspondencia en horas ECTS: 113

CICLO: 2º

CURSO: 4º

CUADRIMESTRE: 1º

DATOS BÁSICOS DO PROFESORADO

NOME (Profesor/a nº 1): Susana Reboreda Morillo

ÁREA: Historia Antiga

DEPARTAMENTO: Historia, Arte e Xeografía

DESPACHO:

Pav. 2, 1º piso, nº 7

E-MAIL:

rmorillo@uvigo.es

TFNO.:

988387269

TITORÍAS: Por determinar

NOME (Profesor/a nº 2):

ÁREA:

DEPARTAMENTO:

DESPACHO:

E-MAIL:

TFNO.:

TITORÍAS:

DATOS ESPECÍFICOS DA ASIGNATURA

1. DESCRIPTOR:

Por epigrafía enténdese o estudo das inscricións que se realizan sobre materiais duros –pedra, metal, arxila...-; a numismática e o estudo das moedas. Esta materia, en cuanto a epigrafía, inscríbese no marco da antigüidade de ámbito latino e no caso da numismática da antigüidade occidental: Grecia, Roma e a *Gallaecia*.

2. OBXECTIVOS:

2.1 XERAIS :

Introducir aos estudantes no coñecemento de ciencias instrumentais básicas –epigrafía e numismática- que teñen un amplo recoñecemento como fontes para o estudio da Historia Antiga. A diferenza doutras fontes escritas, como as literarias, a epigrafía resulta máis directa, xa que en xeral, non hai lugar para interpretacións do autor. A numismática aporta, especialmente, datos referidos a economía, pero tamén a súa variada iconografía permite achegarse a elementos relixiosos e sociais.

2.2 ESPECÍFICOS

A) *Conceptuais:* A través das fontes epigráficas e numismáticas é posible aclarar e coñecer certos conceptos da Historia Antiga que refiren feitos de primeira man, directamente tal e como se fixeron na antigüidade: decretos, leis, ofrendas aos deuses, dedicatorias aos mortos e evolucións económicas, reproducións de monumentos, de emperadores ou personaxes relacionados ca acuñación, respectivamente.

B) *Competencias e habilidades:* Distinguir todos os tipos de inscricións e coñecer o seu significado; coñecer a orixe da moeda e a súa evolución nas culturas máis significativas da cultura occidental: Grecia e Roma

3. METODOLOXÍA DOCENTE:

Materia sen docencia. Consultar coa profesora responsable.

EPIGRAFÍA

Clases *maxistrals*: explicaranse os aspectos xerais e particulares que conforman os diferentes tipos de inscricións

Clases *prácticas*: Constan de dúas partes:

- 1) O análise, na aula, de cada tipo de inscrición, tanto dende o punto de vista formal como conceptual.
- 2) Se lle entregará a cada estudante una inscrición do tema exposto para que a traballe fora da aula individualmente, na seguinte clase, cada un exporá o seu respectivo análise. Abrirase un debate no que deberán participar todos os alumnos.

NUMISMÁTICA

Clases *maxistrals*: Explicaranse os aspectos básicos da numismática antiga e a súa importancia como fonte para obter información das distintas culturas.

Clases *prácticas*: Os estudantes, de acordo ca profesora, deberán escoller un tema para realizar un traballo tutorizado que expoñerán nas horas de práctica.

INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DAS FONTES EPIGRÁFICAS E NUMISMÁTICAS

4. MÓDULOS E TEMARIO DESENVOLVIDO:

- Tema 1.- A Epigrafía. Conceptos e límites.
- Tema 2.- A Escritura.
- Tema 3.- A onomástica romana.
- Tema 4.- O *Cursus Honorum*.
- Tema 5.- Inscricións funerarias, votivas e xurídicas.
- Tema 6.- *Instrumenta*.
- Tema 7.- Introducción. As orixes da moeda.
- Tema 8.- A moeda en Grecia.
- Tema 9.- A moeda en Roma.
- Tema 10.- A moeda en *Gallaecia*.

5. BIBLIOGRAFÍA:

5.1 XERAL

- BLETRÁN, A. : *La moneda: una introducción al estudio de la numismática*. Madrid, 1983.
- CAGNAT, R., *Cours d'Epigraphie Latine*, Roma: L'Erma di Bretschneider, 1976.
- CALABI LIMENTANI, I., *Epigrafía Latina*, Milano: Cisalpino, 1991.
- DESSAU, H., (Ed.), *Inscriptiones Latinae: selectae*, Chicago: Ares Publishers, 1979 (5 vols.).
- DI SUSINI, G. C., *Epigrafía romana*, Roma: Juvence, 1982.
- LÓPEZ BARJA, P., *Epigrafía Latina. Las inscripciones romanas desde los orígenes al siglo III d. C.*, Santiago, Tórculo, 1993.
- HERRERO ALBIÑANA, C.: *Introducción a la numismática antigua. Grecia y Roma*, Madrid, 1994.
- IGLESIAS GIL, J. M. y SANTOS YANGUAS, J., *Vademecum para la epigrafía y numismática latinas*, Santander: J. M. Iglesias Gil y J. Santos, 2002.

5.2 ESPECÍFICA

- ARIAS VILAS, F., LE ROUX, P., TRANOY, A., *Inscriptions romaines de la province de Lugo*, París, Diffusion de Boccard, 1979.
- Corpus Inscriptorum Latinarum (CIL)*, Berlin: Berolini apud Georginam Reimerum, 1969-1974. (vols. 2, 12, 13.1, fasc. 1).
- Corpus de inscricións romanas de Galicia*, vol. I: *Provincia da Coruña* por PEREIRA MENAUT, G., Santiago: Consello da Cultura Galega, 1991; vol. II: *Provincia de Pontevedra* por BAÑOS RODRÍGUEZ, G., Santiago: Consello da Cultura Galega, 1994.
- CAVADA NIETO, M.: *La crisis monetaria del s. III ¿Un mito historiográfico?*, Santiago de Compostela, 1994.
- MAÑANES, T., *Epigrafía y Numismática de Astorga romana y su entorno*, León: Museo de los Caminos de Astorga, 1982.
- SCHAPS, M.: *The Invention of Coinage and the Monetization of Ancient Greece*, Michigan, 2004.

INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DAS FONTES EPIGRÁFICAS E NUMISMÁTICAS

7.- VALORACIÓN DE CRÉDITOS ECTS.

Materia de 4,5 créditos ECTS = 113 horas de carga de traballo para o alumno/a

Total de horas presenciais: 38

Total de horas de traballo autónomo: 75

ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS¹	FACTOR²	HORAS DE TRABAJO AUTÓNOMO DO ALUMNO/A	TOTAL
Sesións teóricas	9		7	
Sesións prácticas	10		27	
Seminarios (dirección e exposición de traballos)	13		15	
Visitas e outras actividades	5		5	
Probas de avaliación continua	2		17	
Tutorías	2		4	
Exame final (opcional)				
Revisión de exames	1			
TOTAL	42 horas		75 horas	117 horas

¹ Esta materia ten menos teóricas cas estipuladas por motivos da propia temática.

² O factor fai referencia, nun cálculo aproximado e revisable no futuro, ás horas que o alumno/a necesita traballar para: preparar as sesións teóricas, as prácticas máis o esquema/resumo, os seminarios (recollida de material, elaboración e exposición dos traballos), as visitas ou outras actividades máis o resumo, as tutorías, a avaliación continua e o exame final, de ser o caso.

INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DAS FONTES EPIGRÁFICAS E NUMISMÁTICAS

8.- AVALIACIÓN

ASPECTO	CRITERIOS	INSTRUMENTO	PESO
Asistencia e participación	-Asistencia e participación nas sesións teóricas, prácticas, seminarios e titorías.	-Traballo individual cas inscricións. -Posta en común dos resultados.	30%
Probas de avaliación continua	-Dominio dos coñecementos prácticos e operativos da materia.	-Dominio dos coñecementos teóricos e operativos da materia. Capacidade de distinguir e interpretar os distintos tipos de inscricións.	55%
Realización e exposición dun traballo teórico sobre numismática antiga.	En cada traballo valorarase: a) Estrutura do traballo b) Documentación utilizada c) Orixinalidade e rigor d) Ortografía e presentación Coherencia.	-Traballo individual a escoller polo estudante ca bibliografía entregada.	15%

Avaliación final para o alumnado con algunha avaliación suspensa e para os que, por CAUSA XUSTIFICADA, non poidan asistir ás clases teóricas

PROBAS DE AVALIACIÓN FINAL	CRITERIOS	PESO
Probas de avaliación final.	a) Dominio dos coñecementos teóricos e prácticos da epigrafía.	70%
	b) Coñecementos e criterios expostos oralmente no traballo sobre numismática antiga.	30%